

PRESSMEDDELANDE

Premiär TV-serie från UR och Vargkatten Produktion

onsdag 29 juli 2015, 22.00, SVT1

Aarons nya land

En guidad tur genom den svensk-judiska historien
med Anne Kalmering, Danny Gordon och Eifra Santesson

1774 kom Aaron Isaac till ett land där judar var förbjudna. På kort tid blev han vän med Gustav den III och fick redan 1775 tillstånd att grunda en judisk församling. De som tilläts komma tillhörde en elit. Kravet var att ha med sig 20 årslöner. Möjligheten för judar att vistas och verka här var omgiven av hårda regler och styrdes av ett judereglemente. Men hundra år senare var invandringen fri och de flesta judar som då kom till Sverige var fattiga flyktingar.

Serien *Aarons nya land* skildrar i fyra avsnitt den svensk-judiska historien från 1775 till idag.

Den tar upp frågor som är angelägna och heta just nu

- ⇒ då vi med ljus och lykta söker vägar till framgångsrik integration av invandrare
- ⇒ då solidaritet med förföljda, med flyktingar och med fattiga är ifrågasatt
- ⇒ då kunskaper behövs om invandringens betydelse för svenskt välstånd och kulturliv
- ⇒ då invandrad kultur ses som ett hot mot den traditionellt svenska
- ⇒ då judar åter attackeras i Europa

Aarons nya land reser från Malmö till Malmberget i spåren av judiska pionjärer, gårdfarihandlare, operasångerskor och flyktingar. Den berättar historien om en av våra fem nationella minoriteter, om att bli svensk och ändå behålla en kulturell särart. Den judiska gruppen är idag 0,2 % av landets befolkning. Den utgör en viktig del av den svenska historien och har satt sina spår i allt från hemslöjd, herrgårdar, och gurka till konserthus, industrier och sjukhus. Den svensk-judiska historien är värd att studera i ljuset av dagens samhällsdebatter.

Producent: filmaren och författaren Anita Santesson

Anita Santesson har bland annat gjort filmen The Middle East Peace Orchestra om en judisk arabisk fredsorkester. 2014 vann hon Sveriges radios Barnens romanpris, tillsammans med traditionsbäraren Ralf Novak Rosengren för boken 5768 visningar på YouTube om resandeflickan Rosita.

Programledare: sångerskan Anne Kalmering och scenartisten Danny Gordon

Projektledare: Eifra Santesson

Foto: Malin Nicander

Mer information

www.vargkatten.se

Producent Anita Santesson 0739 41 79 72

vargkatten.produktion@gmail.com

UR http://urplay.se/Tabla?date=2015-07-29&product_type=tv

Aarons nya land

En guidad tur genom den svensk-judiska historien

med Anne Kalmering, Danny Gordon och Eifra Santesson

Producent: Anita Santesson

Foto Malin Nicander

29 juli, 22.00, SVT1 - PREMIÄR

Del 1 En svensk minjan

Aaron Isaac från Mecklenburg i Tyskland hör talas om att Sverige behöver sigillgravörer. Han kommer 1774 till ett land där judar är förbjudna och får ett år senare rätten att stanna här. På kort tid blir han vän med kungen, grundar en judisk församling, blir indragen i svensk-ryska kriget och anklagad för att ha förfalskat sedlar.

Del 2 Att bli svenskar

Judereglementet begränsar svenska judars boende och yrken. För att klara sig krävs nytänkande och uppfinningsrikedom. Den växande industrialismen skapar arbetstillfällen och ökar förutsättningarna. I Norrköping säljer Philip Jeremias allt från spelkort till rapsolja och i Näås grundas ett seminarium som gör slöjd till ett banbrytande skolämne.

Del 3 Kärleken och traditionen

Den judiska Emma Lamm och dalmasen Anders Zorn förälskar sig. Hon lämnar det borgerliga livet i Stockholm, flyttar till Mora och skaffar folkdräkt. Tillsammans med Anders återupplivar hon midsommar och startar folkhögskola för hemslöjd. Änklingen Enoch Finkelstein är en av de fattiga judar som flyr till Sverige från Öst. Han börjar sälja färdigsydda byxor längs järnvägsbygget mot norr. Samtidigt växer ett intresse i Sverige för rasbiologi.

Del 4 I krigets skugga

Att dana det nya Sverige, bygga sjukhus, konserthus och högskolor och visa sin svenskhet är viktigt för de judar som etablerat sig i landet. Men när nazisterna kommer till makten i Tyskland kräver Sverige och Schweiz att ett J ska stämpas i judars pass. Man vill inte ha några judiska flyktingar. Ett strängt system tillämpas. Femhundra barn och ett litet antal ungdomspionjärer får inresetillstånd. Det är den judiska församlingen som ska bära ansvaret att välja ut vilka som ska få komma och se till att de blir försörjda. Bär du kipa i dagens Malmö, ropas det glåpord efter dig.

Mer information

www.vargkatten.se

Producent Anita Santesson 0739 41 79 72

vargkatten.produktion@gmail.com

UR http://urplay.se/Tabla?date=2015-07-29&product_type=tv